

Republika Hrvatska

Općinski sud u Slavonskom Brodu - Stalna služba u Novoj Gradiški
Nova Gradiška

Poslovni broj: P-11/2026-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Slavonskom Brodu - Stalna služba u Novoj Gradiški u ime Republike Hrvatske po sucu Željki Paunović kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice BRANKE BLAŽEVIĆ, OIB: 34279132990, Rešetari, Braće Radića 18, zastupane po punomoćniku Darku Samardžija, odvjetniku iz Nove Gradiške, protiv tuženika Privredna banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50, zastupanog po punomoćnici Anamariji Udiljak odvjetnici iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon održane glavne javne rasprave dana 8. rujna 2026., održane u nazočnosti tužiteljice osobno sa punomoćnikom i punomoćnika tuženika, te nakon objave presude dana 22. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I Utvrđuje se ništetnom odredba članka 11.1. ugovora o kreditu sklopljenoga između tužitelja BRANKE BLAŽEVIĆ, OIB: , OIB: 34279132990, Rešetari, Braće Radića 18 kao korisnika kredita i tuženika Privredne banke Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50 kao kreditora, račun i partija 51400300-19365342963, koji je ugovor potvrđen po javnom bilježniku Dražen Zima dana 26. kolovoza 2003. pod poslovnim brojem OU-446/2003 u dijelu u kojem je ugovoreno da se korisnik kredita obvezuje prije korištenja kredita platiti banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 0,75 % od iznosa kredita.

II Utvrđuje se ništetnom odredba članka 11.1. ugovora o kreditu sklopljenoga između tužitelja BRANKE BLAŽEVIĆ, OIB: , OIB: 34279132990, Rešetari, Braće Radića 18 kao korisnika kredita i tuženika Privredne banke Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50 kao kreditora, račun i partija 51400300-19365342963, koji je ugovor potvrđen po javnom bilježniku Dražen Zima dana 26. kolovoza 2003. pod poslovnim brojem OU-446/2003 u dijelu u kojem je ugovoreno da se korisnik kredita obvezuje kreditoru platiti iznos od 0,50% od iznosa kredita za neugovaranje trajnog naloga za otplatu kredita iz sredstava tekućeg, žiro ili deviznog računa otvorenog u banci ili neuručenja izjave isplatitelja redovnih primanja kojom se obvezuje da će svakog mjeseca vršiti ustegu redovnih primanja korisnika kredita u visini anuiteta i doznačivati ih banci radi otplate kredita.

III Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50 tužitelju BRANKI BLAŽEVIĆ, OIB: 34279132990, Rešetari, Braće Radića 18 u roku 15 dana na ime ništetne ugovorne odredbe o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva platiti iznos od 148,72 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja po stopi od 15% godišnje teče od 30. kolovoza 2003. do 31. prosinca 2007., od 1.siječnja 2008. do 31.srpnja 2015. u visini eskontne stope koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za 5%, od 01.kolovoza 2015.do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2024. po stopi koja se određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije financiranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2024. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi 1. srpnja te godine.

IV Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50 tužitelju BRANKI BLAŽEVIĆ, OIB: 34279132990, Rešetari, Braće Radića 18 u roku 15 dana na ime ništetne ugovorne odredbe o obvezi plaćanja iznos od 0,50% od iznosa kredita za neugovaranje trajnog naloga za otplatu kredita iz sredstava tekućeg, žiro ili deviznog računa otvorenog u banci ili neuručenja izjave isplatitelja redovnih primanja kojom se obvezuje da će svakog mjeseca vršiti ustegu redovnih primanja korisnika kredita u visini anuiteta i doznačivati ih banci radi otplate kredita platiti iznos od 99,21 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja po stopi od 15% godišnje teče od 30. kolovoza 2003. do 31. prosinca 2007., od 1.siječnja 2008. do 31.srpnja 2015. u visini eskontne stope koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za 5%, od 01.kolovoza 2015.do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2024. po stopi koja se određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije financiranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2024. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi 1. srpnja te godine.

V Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50 tužitelju BRANKI BLAŽEVIĆ, OIB: 34279132990, Rešetari, Braće Radića 18 u roku 15 dana naknaditi trošak parničnog postupka u iznosu od 287,00 Eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom po stopi, koja se određuje, za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine koja teče od dana presuđenja 22. rujna 2026. do isplate.

VI Sa preostalim zatraženim parničnim troškom preko dosuđenog tužiteljica se odbija.

Obrazloženje

1. Tužiteljica je tužbom od 12.1.2026. utužila tuženika radi utvrđenja ništetnosti i isplate. U tužbi navodi da je tužiteljica kao korisnik kredita s tuženikom kao kreditorom dana 26. kolovoza 2003. sklopio ugovor o kreditu, račun i partija 51400300-19365342963. Ugovor je potvrđen kod javnog bilježnika Dražen Zima dana 26. kolovoza 2003. pod poslovnim brojem OU 446/2023.

Odredbom članka 11.1. navedenog ugovora o kreditu ugovoreno je da se korisnik kredita obvezuje prije korištenja kredita platiti banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 0,75 % od iznosa kredita i 0,50% od iznosa kredita za neugovaranje trajnog naloga za otplatu kredita iz sredstava tekućeg, žiro ili deviznog računa otvorenog u banci ili neuručenja izjave isplatitelja redovnih primanja kojom se obvezuje da će svakog mjeseca vršiti ustegu redovnih primanja korisnika kredita u visini anuiteta i doznačivati ih banci radi otplate kredita. Europski sud je u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19 rješavajući postavljena prethodna pitanja presudio kako je ugovorna odredba kojom se nalaže potrošaču plaćanje naknade za odobrenje kredita (ulazna naknada) nepoštena i ništetna ako banka ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i troškovima. Ugovorna odredba o naknadi od 0,75 % je također ništetna obzirom se radi o tipskom ugovoru, a tužitelj kao slabija ugovorna strana nije imala mogućnost pregovarati o istoj.

Temeljem ugovorne odredbe o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva tuženik je tužitelju dana 29. kolovoza 2003. naplatio iznos od 1.120,50 HRK što predstavlja iznos od 150,00 EUR po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan naplate. Temeljem ugovorne odredbe za naplatu iznosa od 0,50 % od iznosa kredita tuženik je tužitelju dana 29. kolovoza 2003. naplatio iznos od 747,00 HRK što predstavlja iznos od 100,00 EUR po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan naplate. Tužitelj potražuje od tuženika gore navedene iznose zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od dana koji slijedi danu od kada su navedene naknade naplaćene.

Tužitelj se obratio tuženiku zahtjevom za isplatu i dostavu dokumentacije koji zahtjev je tuženik zaprimio 27. studenoga 2025. Tuženik je dostavio traženu dokumentaciju, ali nije se očitovao o zahtjevu za isplatu. Tužiteljica predlaže da sud, po provedenom postupku usvoji tužbeni zahtjev.

2. Tuženik se u odgovoru na tužbu u cijelosti protivi visini i osnovi tužbenog zahtjeva no kasnije u tijeku postupka ne osporava utuženi iznos u visini od ukupno 247,93€ i vrijeme naplate naknade za obradu kredita u iznosu od 148,72€ te naknade za neugovaranje trajnog naloga za otplatu kredita iz sredstava tekućeg žiro ili deviznog računa otvorenog u banci ili neuručenja izjave isplatitelja redovnih primanja kojim se obvezuje da će svakog mjeseca vršiti ustegu redovnog primanja korisnika kredita u visini anuiteta i doznačavati ih banci radi otplate kredita u iznosu od 99,21€.

Tuženik prigovara naznačenoj vrijednosti predmeta spora od 2.904,44€ kao suviše visoko označenoj u odnosu na stvarni predmet spora. Glavni kondemnatorni zahtjev tužbe se odnosi na povrat utuženog iznosa od ukupno 247,93€ dok deklaratorni dio tužbenog zahtjeva služi kao pravna osnova za kondemnatorni zahtjev pa tuženik predlaže da sud temeljem čl. 40 st. 3 ZPP-a odredi v.p.s. u iznosu od 247,93€. Ističe prigovor zastare u pogledu zahtjeva za povratom plaćene sporne naknade te ističe da se kod ništetnosti primjenjuju pravila o stjecanju bez osnove. Ističe prigovor zastare kondemnatornog zahtjeva te smatra da ne postoji niti pravni interes za utvrđenje

ništetnosti. Sud EU da daje ovlast prodavatelju da smije dokazivati da je navedeni potrošač znao ili da je razumno mogao znati da je ugovorna odredba o kojoj je riječ nepoštena prije donošenja presude kojom se utvrđuje njezina ništavost a uslijed čega se smatra da je zastara počela teći od tog dana. Zbog toga nema osnove za fiksiranje dospijeca i početka tijeka zastare uz dan pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost pojedinih odredbi ugovora. Tuženik prigovara statusu tužitelja kao potrošača.

U odnosu na naknadu za obradu kredita tuženik ne spori da je sa 26.8.2003. sklopljen ugovor o kreditu te da je tužitelju naplaćena jednokratna naknada za troškove obrade kredita u iznosu naznačenom u tužbi (dalje ulazna naknada) kao i da je naplaćena naknada za neugovaranje trajnog naloga u trenutku sklapanja predmetnog ugovora o kreditu te da je takvo ugovaranje naknada bilo dopušteno i uređeno zakonskim odredbama.

Tuženik ističe da je u ugovoru potpuno jasno, lako razumljivo i uočljivo navedeno kako se od iznosa kredita odbijaju jednokratni troškovi obrade u iznosu od 0,75% iznosa kredita, te naknade od 0,50% od iznosa kredita za neugovaranje trajnog naloga te stoga odredbe čl. 11.1. Ugovora ne podliježu testu nepoštenosti (članak 84. Zakona o zaštiti potrošača). Predmetne odredbe ne samo da je gramatički razumljiva već ispunjavaju i uvjet predvidljivosti te daje mogućnost tužitelju da na temelju točnih i razumljivih kriterija utvrdi ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz sporne odredbe. Tuženik da je predmetnu ugovornu odredbu sastavio u skladu sa zahtjevom tržišne transparentnosti koja omogućuje tužitelju da na tržištu usporedi druge ponude za prodaju iste robe ili iste usluge. Način na koji je predmetna odredba napisana nesporno da daje mogućnost tužitelju da sagleda sve učinke sklapanja ugovora o kreditu pa tako i činjenicu da će prilikom isplate biti naplaćena naknada za obradu kredita u iznosu 0,75% i naknada za neugovaranje trajnog naloga u iznosu od 0,50% (ugovorna transparentnost). Tuženik, kao i svaka druga kreditna institucija, prilikom odobravanja kredita ima troškove koji su određeni kroz paušalnu naknadu. Tuženik ističe kako troškovi obrade, zajedno s ugovorenom kamatom, predstavljaju cijenu predmetnog kredita jer tuženik pruža uslugu kreditiranja (za koju je cijena određena ugovornom kamatom) te uslugu obrade tog kredita (za koju je cijena određena naknadom za obradu kredita). Tuženik smatra kako ima pravo naplatiti usluge koje pruža. Činjenica što obrada kredita ulazi u redovni opis posla zaposlenika banke to pravo ne umanjuje niti spornu odredbu čini ništetnom. Tuženikova djelatnost je puno šira od samog kreditiranja i on bi svaki proizvod i uslugu koju pruži morao smjeti i naplatiti. Tuženik se financira upravo kroz naknade, a zbir svih naknada je izvor iz kojeg se, između ostalog, isplaćuju plaće radnicima čiji je onda opis poslova i obrada kreditnih zahtjeva.

Tuženik ukazuje kako kroz spornu naknadu on naplaćuje svoju uslugu, a o primjerenosti cijene se ne može raspravljati u kontekstu poštenosti. Iz sadržaja ugovora i načina na koji su njegove odredbe sistematizirane, nije vidljivo da bi se radilo o sporednoj odredbi, „drugim“ troškovima ili ičemu što bi ukazivalo na supsidijarnost same odredbe i naknade. Troškovi obrade kredita da su jasno definirani i tuženik smatra da ne bi smjelo biti upitno da se radi o dijelu cijene kredita koji se odnosi na konkretnu uslugu – obradu i odobrenje kreditnog zahtjeva.

Tuženik tvrdi da bi se neka odredba u potrošačkom ugovoru mogla smatrati nepoštenom potrebno je da su kumulativno ispunjeni uvjeti iz čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/03, dalje: ZZP/03) i to: da se o istoj nije pojedinačno pregovaralo i da se, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, takvim uređenjem uzrokuje značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

U pogledu neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana tuženik tvrdi da tužitelj pogrešno ističe u tužbi da bi tuženik postupio nepošteno i nesavjesno ugovaranjem sporne naknade, a što bi dovelo do neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana. Takav stav nije utemeljen na zakonu, niti proizlazi iz okolnosti slučaja. Nejasno je zbog čega tužitelj smatra da bi ugovorena odredba bila nepoštena i nedopuštena, te u čemu bi se sastojao tuženikov propust. Tužitelj samo paušalno navodi da je ta odredba suprotna Zakonu o zaštiti potrošača jer je unaprijed formulirana od strane tuženika. Tuženik je o svim relevantnim okolnostima obavijestio tužitelja pri sklapanju ugovora o kreditu, kao i upozorio na činjenicu da će se troškovi obrade odmah naplatiti. To je potpuno životno logično jer nije riječ o nekakvoj obvezi koja je nenadano iskrsnula nakon proteka nekoliko godina ispunjavanja ugovora, nego je riječ o jednokratnoj obvezi koja je ispunjena odmah prilikom puštanja novaca te je tužitelj već u tom trenutku bio svjestan te obveze. Sporna odredba ne uzrokuje niti značajniju ekonomsku neravnotežu između ugovornih strana budući da je riječ o postotku od 0,75% odnosno od 0,50% od vrijednosti cjelokupnog predmeta ugovora. Zbog navedenog neutemeljena je tvrdnja da je predmetna odredba 11.1. Ugovora ništetna sa aspekta čl. 270 Zakona o obveznim odnosima.

Tuženik predlaže da sud odbije tužbeni zahtjev tužitelja te ga obveže da naknadi troškove postupka tuženiku.

3. Na pripremnom ročištu od 8. rujna 2026. punomoćnik tužiteljice je precizirao točan iznos utuženih naplaćenih iznosa naknada na način da je umjesto utuženog iznosa od 150,00€ treba ispravno stajati 148,72€ a umjesto iznosa od 100,00€ treba stajati 99,21€ ili ukupno 247,93€ a kako je to i ispravljeno u točkama III. i IV. izreke presude. Raspravnim rješenjem na pripremnom ročištu sud je utvrdio vrijednost predmeta spora u iznosu od 247,93€ a tužena strana je iskazala da ne osporava visinu utuženih iznosa već samo osnov tužbenog zahtjeva.

4. Sud je proveo dokaze u smislu odredbe čl. 220 st. 2 ZPP-a uvidom u Ugovor o kreditu od 25.8.2003. ovjeren kod javnog bilježnika sa 26.8.2003., u dopis tuženika punomoćniku tužitelja od 10. prosinca 2025. sa knjigovodstvenom karticom koja na kontima prikazuje troškove kredita, u plan otplate kredita, u podnesak punomoćnika tužiteljice tuženiku od 21.11.2025. za dostavom podataka o naplaćenju naknadi za obradu kredita i naplaćene naknade za neugovaranje trajnog naloga za otplatu kredita iz sredstava tekućeg žiro ili deviznog računa otvorenog u banci ili neuručenje izjave isplatitelja redovnih primanja kojom se obvezuje da će svakog mjeseca vršiti ustegu redovnih primanja korisnika kredita u visini anuiteta i doznacavati ih banci radi otplate kredita, u odgovor na tužbu, u podneske stranaka u iskaz tužiteljice Branke Blažević saslušane kao stranke u svrhu dokazivanja.

5. Tužiteljica Branka Blažević iskazuje da je 2003. podigla kredit kod Privredne banke Zagreb d.d. radi dovršenja stambenog objekta u kojem stanuje sa obitelji. U banci joj je rečeno da je kredit koji je podigla povoljan a isti je bio vezan uz valutu Euro. Sa djelatnikom banke razgovarala je o uvjetima kredita i rečeno joj je da prikupi dokumentaciju koju je donijela i pozvana je na potpisivanje ugovora. Kada je došla dobila je već napisani pismeni ugovor koji je potpisala a letimično ga je pročitala u dijelu kolika je mjesečna rata i kolika je kamatna stopa kao i razdoblje na koje se kredit otplaćuje. To su joj bili bitni elementi ugovora sa kojima je bila upoznata od strane djelatnika banke. Vezano za naknadu za obradu kredita nisu razgovarali i nije ni znala da ista postoji no bila je pozvana da uplati određeni iznos na ime naknade za obradu

kredita. Nije bila u mogućnosti pregovarati oko bilo koje odredbe ugovora jer joj je ponuđen već napisan tekst koji joj je dan na potpisivanje. Nije stavljala primjedbe na uručeni joj pismeni ugovor o kreditu koji je potpisala. Nije bila upoznata sa odredbom ugovora kojom se ugovara bilo kakva naknada za neugovaranje trajnog naloga za otplatu kredita iz sredstava tekućeg žiro ili deviznog računa otvorenog u banci ili neuруčenje izjave isplatitelja redovnih primanja kojom se obvezuje da će svakog mjeseca vršiti ustegu redovnih primanja korisnika kredita u visini anuiteta i doznаčavati ih banci radi otplate kredita, niti je znala da je takva naknada ugovorena ili naplaćena. Sredstava od kredita je dobila u gotovinskoj isplati u banci. Iznos naknade za obradu kredita je morala uplatiti na račun banke prije nego što joj je isplaćen iznos odobrenog kredita tako da je znala koliko naknada za obradu kredita iznosi i rečeno je da istu mora platiti. Kasnije je čula od svog odvjetnika koji ga zastupa da postoji mogućnost tužbe radi povrata plaćene ulazne naknade i naknade za neugovaranje trajnog naloga i zbog toga je podnesena tužba. Koliko ista naknada iznosi punomoćnik tužiteljice je dobio podatak banke od koje je zatražio podatke i za taj iznos je utuženo. Završila je srednju upravnu školu i ne razumije se u financijske izraze iako zna što je naknada za obradu kredita. U vrijeme podizanja kredita nije bila vlasnik obrta niti nositelj poslovnih udjela u trgovačkom društvu već je bila zaposlena kao službenik kod drugog poslodavca. Isti kredit je otplaćen i pri zatvaranju nije bilo nikakve naplate. Nekretninu za koju je podigla kredit koristi sa suprugom i djecom. U vrijeme podizanja kredita ni ona ni suprug nisu bili vlasnici OPG-a. Nije tražila pojašnjenje niti za jednu odredbu ugovora a tako niti odredbe o obveznim naknadama koje mora platiti. Iz medija i od svog odvjetnika je čula da su donesene presude u korist potrošača protiv banaka u kolektivnom sporu vezano za valutnu klauzulu i kamatnu stopu za kredite u CHF.

6. Među strankama je sporno je li odredba članka 11.1. Ugovora o kreditu od 25.8.2003. koji je ovjeren kod javnog bilježnika sa 26.8.2003. ništeta prema Zakonu o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj: 96/2003., u daljnjem tekstu: ZZP-a/2003), nastavno i Zakonu o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj 79/2007., 125/2007., 79/2009.), odnosno je li se u skladu sa odredbom članka 81. stavkom 1. ZZP-a/2003 o toj odredbi članka 11.1. Ugovora o kreditu pojedinačno pregovaralo na način koji podrazumijeva načelo savjesnosti i poštenja, je li takva ugovorna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i je li tuženik dužan vratiti tužitelju utužene iznose od 148,72€ na ime naknade za obradu kredita te iznos od 99,21€ na ime naknade zbog neugovaranja trajnog naloga sa zateznim kamatama tekućim od 30. kolovoza 2003. do isplate.

7. Prema odredbi članka 81. stavku 2. ZZP-a/2003 smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, da je trgovac dužan dokazati da se o konkretnoj odredbi, unaprijed formuliranoj, pojedinačno pregovaralo ako to tvrdi (članak 81. stavak 4. ZZP-a/2003) i da je nepoštena ugovorna odredba ništava (članak 87. stavak 1. ZZP-a/2003).

8. Direktivom Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima utvrđeni su ciljevi koje moraju ostvariti sve države članice Europske unije, između ostalog i člankom 3. u kojem se navodi: - da se ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu

u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora (članak 3. stavak 1.); - da se uvijek smatra da se o nekoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ona sastavljena unaprijed pa potrošač nije mogao utjecati na njezin sadržaj, posebno u kontekstu unaprijed formuliranog standardnog ugovora, da činjenica da se o određenim aspektima neke odredbe ili o nekoj određenoj odredbi pregovaralo ne isključuje primjenu članka 3. na ostatak ugovora ako opća ocjena ugovora ukazuje na to da se ipak radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru i da kad god prodavatelj robe ili pružatelj usluga izjavi da se o nekoj standardnoj odredbi pojedinačno pregovaralo, teret dokaza je na njemu (članak 3. stavak 2.).

9. Sud Europske unije u presudi od 3. rujna 2020. (spojeni predmeti C-84/19, - Profi Credit Polska SA protiv QJ, predmet C-222/19 – BW protiv DR, C-252/19 QL protiv CG) po zahtjevu za prethodnu odluku, vezano za primjenu članka 3. Direktive 93/13 navodi: - "... potrošač mora biti u mogućnosti provjeriti da ne postoji preklapanje među različitim naknadama ili među uslugama za koje se one naplaćuju (presuda od 3. listopada 2019., Kiss i CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, t. 43.)" - točka 52. obrazloženja, - "...radi osiguranja široke zaštite potrošača, zakonodavac Unije u članku 3. točki (g) navedene direktive odlučio se za široku definiciju pojma „ukupni troškovi kredita za potrošača“, na način da oni obuhvaćaju troškove, uključujući i kamate, provizije, pristojbe ili bilo koju drugu vrstu naknade koju potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu, koji su poznati vjerovniku, osim troškova javnog bilježnika (presuda od 26. ožujka 2020., Mikrokasa i Revenue Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, C-779/18, EU:C:2020:236, t. 39. i navedena sudska praksa)" - točka 53. obrazloženja, "... kad je riječ o ispitivanju postojanja znatnije neravnoteže stvorene odredbama kojima se na teret potrošača prebacuju troškovi različiti od kamata, ono se ne može ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije koja je predmet ugovora, s jedne strane, i troškova koji na temelju te odredbe terete potrošača, s druge strane. Naime, Sud je već presudio da znatnija neravnoteža može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je na temelju primjenjivih nacionalnih odredbi stavljen potrošač kao stranka predmetnog ugovora, bilo u obliku ograničenja sadržaja prava koja prema tim odredbama ima na temelju tog ugovora ili ograničenja u njihovu korištenju ili pak u obliku nametanja dodatne obveze koja nije predviđena nacionalnim pravilima (presuda od 3. listopada 2019., Kiss i CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, t. 51.)" - točka 92. obrazloženja.

10. Sagledavajući predmetni spor u navedenom kontekstu, na temelju nespornih činjenica, materijalnih dokaza u spisu (Ugovor o kreditu (str. 6-11 spisa), nespornog priznanja tuženika o visini naplaćenih naknada i iskaza tužiteljice, odredba članka 11.1. Ugovora o kreditu po ocijeni suda jest nepoštena, a time i ništetna iz razloga što se radi o odredbi ugovora koju je unaprijed formulirao tuženik (kreditor), o kojoj ugovorne strane nisu pregovarale i na koju tužitelj kao potrošač nije mogao utjecati. Ispitivanje znatnije neravnoteže ne može se ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije koja je predmet ugovora, s jedne strane, i troškova koji na temelju te odredbe terete potrošača, s druge strane i da znatnija neravnoteža, što jest slučaj u predmetnom sporu, može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je na temelju primjenjivih nacionalnih odredbi stavljen potrošač kao stranka predmetnog ugovora, bilo u obliku ograničenja sadržaja prava koja prema tim odredbama ima na temelju tog ugovora ili ograničenja u njihovu korištenju.

11. Pored činjenice da je Ugovor o kreditu unaprijed formulirao tuženik na način da je u članku 11.1. naveo da je naknada za obradu kredita 0,75% od iznosa kredita jednokratno, te naknada od 0,50% od iznosa kredita za neugovaranje trajnog naloga, te se tako određena naknada naplaćuje jednokratno unaprijed prilikom realizacije kredita bez navođenja u kojem iznosu i od kojeg iznosa i bez naznake u ugovoru po kojoj odluci davatelja kredita isti takvu naknadu određuje.

Jednokratni iznos naknade koji je utužen u ovom predmetu u iznosu od 148,72€ obuhvaća sve naknade povezane sa odobrenim kreditom koje se plaćaju Kreditoru kod odobrenja kredita, a naknada od 99,21€ je naplaćena zbog neugovaranja trajnog naloga za otplatu kredite, te se o tim naknadama nije pojedinačno pregovaralo, a što potvrđuje i tužiteljica u svom iskazu koja navodi da je bila u kontaktu sa djelatnikom banke koji joj je uručio već napisani ugovor o kreditu prije potpisivanja ugovora i ovjere istog kod javnog bilježnika.

12. Sud je prihvatio navode iz iskaza saslušane tužiteljice da nije mogla utjecati na sadržaj uručenog joj pismenog ugovora o kreditu te da sa djelatnikom banke nije raspravljao o pojedinim odredbama ugovora.

Tužena strana tvrdi suprotno i na njoj je teret dokazivanja da tijekom predmetnog postupka objasnio na što se s obzirom na odredbu članka 11.1. ugovora, jednokratne naknade u utuženom iznosu odnose.

Prema navodu iz čl. 11.1. ugovora, ista se odnosi za obavljanje bankarskih usluga, time da nije poznato kojim kriterijem se kreditor ovdje tuženik rukovodio kad ju je odredio sa iznosom od 0,75% jednokratno i unaprijed. Nejasno je koje su to naknade za obavljanje bankarskih usluga i kojih, a koje su naplaćene tužitelju kao korisniku kredita, kao i to kako i kada ih je prezentirao tuženik korisniku kredita, ovdje tužitelju, na temelju kojih okolnosti i kada je tužitelj za iste mogao znati.

U vrijeme dizanja kredita i kasnije nije imala nikakav obrt niti tvrtku na svom imenu već je sve vrijeme bila zaposlena kod drugog poslodavca a kredit je podigla radi dovršetka stambenog objekta u kojem stanuje sa obitelji. Zbog navedenog nije osnovan prigovor tuženika da tužiteljica nije dokazala da je potrošač sklapajući predmetni ugovor o kreditu jer je podigla namjenski kredit za dovršenje stambenog objekta a na tuženoj strani je teret dokaza ako tvrdi da tužiteljica nema status potrošača.

13. Sud smatra da je odredba čl. 11.1. Ugovora o kreditu, nepoštena, a time i nišetna. Proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju (članak 323. stavak 1. Zakonom o obveznim odnosima /Narodne novine, broj: 35/2005., 41/2008., 125/2011., 78/2015., 29/2018., 126/2021., 114/2022., 156/2022., u daljnjem tekstu: ZOO-a/), a što znači da potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena (spojeni predmeti Suda Europske unije C-154/2015., C-307/2015 i C308/2015 u kojima su utvrđena i definirana pravila vezano za Direktivu 93/13/ EEZ).

14. Kako je tuženik povrijedio interese i prava tužiteljice kao potrošača jer je u potrošačkom Ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena naknada od 0,75% bez precizne naznake od kojeg iznosa je taj postotak, a najčešće se uzima od iznosa odobrenog kredita za obradu kreditnog zahtjeva, a isto tako nije naznačeno u čemu se sastoji naknada od 0,50% od iznosa kredita zbog neugovaranja trajnog naloga, a o kojoj se ugovornoj odredbi nije pojedinačno

pregovaralo i koja kao takva uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača pa je zbog toga ta odredba nepoštena i ništetna. Kako je otpala osnova po kojoj je tuženik od tužiteljice sa 29.8.2003. naplatio iznos od ukupno 247,93 eura, to je tuženik dužan vratiti tužiteljici isti iznos (članak 1111. stavak 3. ZOO-a) sa zateznim kamatama od 30.8.2003. do isplate (članak 1115., članak 29. stavak 2., 7. i 8. ZOO-a), budući da je tuženik i prije obraćanja tužiteljice imao razloga vjerovati da je stekao bez osnove predmetni iznose, a time bio i nesavjestan od dana stjecanja.

15. O stopi zatezne kamate za razdoblje od 30.8.2003. do isplate odlučeno je na temelju odredbe članka 2. ZID ZOO-a/2022 (Narodne novine, broj: 114/2022.) i Uredbe o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 156/2022.), kojim je izmijenjena odredba članka 29. stavka 2., tako što je propisano da se stopa zateznih kamata na odnose iz trgovačkih ugovora i ugovora između trgovca i osobe javnog prava određuje se, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za osam postotnih poena, a u ostalim odnosima za tri postotnih poena, koja izmijenjena odredba se primjenjuje od 1. siječnja 2023. (članak 5. ZID ZOO-a/2022), kada je euro postao službene valute u Republici Hrvatskoj (točka II. stavak 1. Odluke).

16. Prigovor zastare potraživanja restitucijskim zahtjevom istaknut po tuženiku u odgovoru na tužbu nije osnovan, budući daje u predmetnoj parnici utvrđena ništetnom odredba članka 11.1. Ugovora o kreditu od 26.8.2003., sklopljenog između tuženika kao kreditora i tužiteljice kao korisnika kredita. Rok zastare od pet godina radi isplate primljenog na temelju ništetne odredbe ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora (pravno shvaćanje Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske - Izvodi iz Zapisnika broj Su-IV-47/2020-2 od 30. siječnja 2020. i broj Su-IV/33/2022-2 31. siječnja 2022.).

17. Navedeno tumačenje početka roka zastare je i u duhu europskog prava, odnosno presude Suda Europske unije broj C-485/19 od 22. travnja 2021. (LH protiv Profi Credit Slovakia s. r. o.) u kojoj se između ostalog navodi: "... obveza država članica da osiguraju učinkovitost prava koja osobe izvode iz prava Unije, među ostalim, za prava koja proizlaze iz Direktive 93/13, podrazumijeva zahtjev djelotvorne sudske zaštite, također uspostavljen člankom 47. Povelje, koji vrijedi osobito u pogledu postupovnih pravila za tužbe koje se temelje na takvim pravima (vidjeti u tom pogledu presude od 17. srpnja 2014., Sánchez Morcillo i Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, t. 35. i od 31. svibnja 2018., Sziber, C-483/16, EU:C:2018:367, t. 49.)" - točka 54. obrazloženja, "... na tužbu za utvrđivanje restitucijskih učinaka tog utvrđenja primjenjuje se rok zastare, pod uvjetom poštovanja načela ekvivalentnosti i djelotvornosti (vidjeti u tom smislu presude od 9. srpnja 2020., Raiffeisen Bank i BRD Groupe Société Générale, C-698/18 i C-699/18, EU:C:2020:537, t. 58., i od 16. srpnja 2020., Caixabank i Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 i C-259/19, EU:C:2020:578, t. 84.)" - točka 58. obrazloženja, "... načelo djelotvornosti treba tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis kojim se propisuje da se na tužbu koju podnosi potrošač radi povrata neopravdano plaćenih iznosa na temelju nepoštenih odredaba u smislu Direktive 93/13 ili odredaba protivnih zahtjevima iz Direktive 2008/48 primjenjuje rok zastare ... koji počinje teći od dana kada je došlo do

stjecanja bez osnove." - točka 66. obrazloženja, "... obveza usklađenog tumačenja ograničena općim načelima prava, među ostalim, načelom pravne sigurnosti, u smislu da ne može služiti kao temelj contra legem tumačenja nacionalnog prava, nacionalni sudovi, uključujući one koji odlučuju u posljednjem stupnju, moraju ipak, prema potrebi, izmijeniti ustaljenu sudsku praksu ako se ona temelji na tumačenju nacionalnog prava koje nije spojivo s ciljevima direktive (vidjeti u tom smislu presude od 5. rujna 2019., Pohotovost, C-331/18, EU:C:2019:665, t. 56. i od 5. ožujka 2020., OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, t. 43. i 45.)." - točka 73. obrazloženja.

18. Predmet spora je zahtjev tužitelja na utvrđenje ništetnosti odredbe članka 11.1. Ugovora o kreditu od 26.8.2003., te isplata ukupnog iznosa od 247,93 eura na ime ništetne odredbe čl. 11.1. ugovora.

U postupku je utvrđeno i nije sporno: - da su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili Ugovor o namjenskom kreditu za adaptaciju stambenog objekta a kojim je kreditor stavio tužitelju na raspolaganje iznos u kunama koji odgovara protuvrijednosti od 20.000,00€ po srednjem tečaju za euro tečajne liste Hrvatske narodne banke važeće na dan korištenja kredita, da je ugovoreno da se korisnik kredita obvezuje platiti naknadu za obradu kredita koja iznosi 0,75% iznosa odobrenog kredita jednokratno, unaprijed te naknadu zbog neugovaranja trajnog naloga koja iznosi 0,50% od iznosa kredita (članak 11.1.).

Sporno je među strankama je li odredba kojom je ugovoreno plaćanje jednokratnih naknada sadržana u članku 11.1. Ugovora o kreditu, ništetna. Po tuženiku nije sporna visina navedene naknade.

Pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima normativno je regulirano prije svega Zakonom o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 96/03. – dalje: ZZZP). Člankom 59. ZZZP propisano je: "Ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito (...) odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti (...)." Člankom 81. stavkom 1. ZZZP propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca (stavak 2.). Činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca (stavak 3.). Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati (stavak 4.). Drugim riječima, na tuženiku je teret dokazivanja da je s tužiteljicom pojedinačno pregovarao o naknadi za obradu kredita i visini te naknade. Člankom 84. ZZZP je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Stoga nadzor nepoštenosti može biti ograničen u skladu s navedenim člankom 84. ZZZP samo ako se odredba kojom se od potrošača zahtijeva plaćanje naknade za obradu kredita odnosi na neku od dviju u tom članku navedenih kategorija. Ugovorne odredbe koje su obuhvaćene pojmom "predmet ugovora" trebaju se shvatiti kao one odredbe koje utvrđuju bitne činidbe tog ugovora koje ga kao takve

određuju. Nasuprot tomu, odredbe koje su akcesornog značaja u usporedbi s onima koje definiraju samu bit ugovornog odnosa ne mogu biti obuhvaćene tim pojmom. Točan doseg pojmova "predmet ugovora" i "cijena" u smislu članka 84. ZZP ne mogu se odrediti pojmom "ukupni troškovi kredita za potrošača" pa se naknada za obradu i odobrenje kredita ne može smatrati bitnom činidbom ugovora o kreditu samo zato što je uključena u njegove ukupne troškove. Uzimajući u obzir prirodu predmetnog ugovora te njegov pravni i činjenični kontekst, imajući na umu da je riječ o dugoročnom kreditu s promjenjivom redovnom kamatnom stopom kao i činjenici da je riječ o obvezi koja se plaća prije korištenja kredita, prema pravnom shvaćanju ovog suda, nije riječ o odredbi koja utvrđuje bitnu činidbu korisnika kredita, niti je riječ o elementu ugovora o kreditu koji definira bit tog ugovornog odnosa. Osim toga, tekst članka 84. ZZP treba tumačiti na način da se druga kategorija odredbi, čija se eventualno nepoštena priroda ne može ocijeniti ("cijena"), odnosi samo na primjerenost predviđene cijene ili naknade i usluge ili robe koju treba zauzvrat isporučiti, a razlog za to izuzimanje leži u činjenici da ne postoji nikakva tablica ili pravni kriterij koji bi mogli dati okvir i smjer provjeri te primjerenosti. Ugovorne odredbe o naknadi koju potrošač duguje davatelju kredita ili koje utječu na stvarnu cijenu koju potrošač mora potonjem platiti stoga načelno nisu obuhvaćene tom drugom kategorijom odredbi, osim u pogledu pitanja je li iznos ugovorom utanačene naknade ili cijene u skladu s uslugom koju je tuženi kreditor zauzvrat pružio.

Međutim, u ovom se predmetu navodna nepoštenost odredbi o naknadi za obradu i odobrenje kredita ne tiče odnosa između iznosa naknade za obradu i odobrenje kredita te zauzvrat pruženih usluga. Imajući na umu sve navedeno, odredba članka 11.1. Ugovora o kreditu nije izuzeta iz ocjene poštenosti. U okviru te ocjene, potrebno je, u skladu s člankom 81. stavkom 1. ZZP, ispitati moguće nepoštovanje načela savjesnosti i poštenja i postojanje eventualne značajne neravnoteže na štetu potrošača. Kada je riječ o pitanju je li poštovano načelo savjesnosti i poštenja iz članka 81. stavak 1. ZZP, odlučno je ocijeniti bi li tuženik, pod uvjetom da je na pošten i pravedan način poslovao s tužiteljem, mogao razumno očekivati da bi takva ugovorna odredba bila prihvaćena da se o njoj pojedinačno pregovaralo. Imajući na umu da ugovorna odredba članka 11.1. ne sadrže nikakvih podataka o stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima na koje se ona odnosi, ne može se zaključiti da je tuženik mogao razumno očekivati da bi tužitelj pristao na tu odredbu u pojedinačnim pregovorima. Kada je riječ o ispitivanju mogućeg postojanja znatnije neravnoteže, ono se ne može ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije na koju se ugovor odnosi, s jedne strane, i troškova koji na temelju sporne odredbe terete potrošača, s druge strane 0,75% i 0,50% od iznosa kredita za svaku utuženu naknadu. Značajna neravnoteža može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je, na temelju primjenjivih zakonskih odredbi, stavljen potrošač kao stranka predmetnog ugovora u obliku nametanja dodatne obveze koja nije predviđena dispozitivnim zakonskim pravilima. Odredbe članaka 1021. do 1024. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22., 155/23 - dalje: ZOO) ne predviđaju plaćanje naknade za obradu i odobrenje kredita. Iako nije bilo zabranjeno, niti na drugi način ograničeno, ugovaranje odredbe o naknadi za obradu i odobrenje kredita, nepovoljno je utjecalo na pravni položaj tužitelja kao potrošača u odnosu na onaj položaj koji je bio predviđen u dispozitivnom nacionalnom pravu. Prema odredbi članka 81. stavka 1. i 2. i članka 82. ZZP, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu

potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te stoga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Direktivom 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. određeno je da zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi ukazuje na podređen položaj potrošača jer nemaju mogućnost pregovaranja o općim uvjetima poslovanja banke, a prema presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. u predmetu broj C26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 (koji iz testa poštenosti isključuje odredbe koje definiraju glavni predmet ugovora i adekvatnost cijene, pod uvjetom da su izražene jasnim i razumljivim jezikom) treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

19. Obzirom na naprijed iznijeto, valjalo je prije svega utvrditi jesu li stranke pregovarale oko naknade za obradu kredita i naknade za neugovaranje trajnog naloga (članak 11.1. Ugovora o kreditu), odnosno je li tužiteljica imala utjecaj na sadržaj te odredbe Ugovora. Radi utvrđenja tih okolnosti ovaj sud je saslušao tužiteljicu Branku Blažević, te je izvršen uvid u Ugovor o kreditu od 25.8.2003. ovjerenog sa 26.8.2003. Poklonjena je vjera iskazu saslušane tužiteljice koja je iskazala da sa djelatnikom banke prilikom traženja i odobravanja kredita nije raspravljala o pojedinim odredbama ugovora o kreditu. Djelatnik banke joj je predao gotov pismeni primjerak ugovora o kreditu koji je trebala ići ovjeriti kod javnog bilježnika. Rečeno joj je da mora platiti naknadu za obradu kredita bez čega ne može realizirati kredit. Ne zna na što se točno odnosi trošak naknade za obradu kredita i zašto iznosi baš toliko koliko je ista naknada iznosila. Nije mogla utjecati na taj postotak naknade te je morala unaprijed uplatiti određeni iznos prije nego što joj je isplaćen iznos odobrenog kredita. Iz navedenog proizlazi da je banka sačinila pismeni ugovor o kreditu sukladno svojim uvjetima te tužiteljica nije mogla utjecati na bilo koju odredbu predmetnog ugovora o kreditu pa tako i odredbe o ugovorenim naknadama iz točke 11.1. Ugovora.

Na temelju provedenih dokaza ovaj sud utvrđuje da se u odnosu na naknade navedene u čl. 11.1. Ugovora nije pojedinačno pregovaralo. Temeljem tako provedenih dokaza ovaj sud zaključuje da nije dokazano da su među strankama vođeni bilo kakvi stvarni pregovori u pogledu naknada iz čl. 11.1. Ugovora, već se radilo o uvjetima koje je odredio tuženik, a prosječni klijent mogao ih je uzeti ili ostaviti. Tužiteljici je trebalo na temelju jasnih i razumljivih kriterija objasniti odredbe ugovora kako bi mogla predvidjeti posljedice koje iz toga ugovora proizlazi, što podrazumijeva i predmetnu odredbu ugovora o kojoj tužiteljica nije bila u poziciji pregovarati, slijedom čega se radi o znatnoj neravnoteži u pravima i obvezama između stranaka i to na štetu tužiteljice, jer načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da svi sudionici u postupku obveznih odnosa, kao u konkretnom slučaju, dužni su međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznih odnosa.

20. Plaćanje troškova obrade kredita, uz to bez definiranja o kakvim se troškovima uopće radi, u visini od čak 0,75% od iznosa kredita, prema mišljenju ovog suda prouzročilo je značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Predmetna odredba je transparenta u smislu članka 85. ZZP-a, jer je omogućavala tužiteljici da u trenutku sklapanja ugovora ocijeni visinu te naknade, ali sama činjenica da je riječ o transparentnoj odredbi ne znači ujedno da je odredba poštena. Budući se o odredbi članka 11.1. Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo te je ista bila unaprijed formulirana od strane tuženika i tužiteljica nije imala utjecaja na njezin sadržaj, a uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama

ugovornih strana na štetu tužitelja potrošača, to znači da je navedena odredba Ugovora o kreditu, primjenom članka 81. stavka 1. ZZP-a nepoštена, te ništetna u smislu članka 87. stavak 1. ZZP-a.

Slijedom navedenog ovaj sud je utvrdio ništetnim dio ugovorne odredbe iz članka 11.1. Ugovora o kreditu o jednokratnim troškovima visine naknade za obavljanje bankarskih usluga od 0,75% unaprijed i naknade od 0,50% za neugovaranje trajnog naloga za otplatu kredita.

21. Kako je odredba ugovora o kreditu u dijelu u kojem je ugovorena naknada za obradu kredita ništetna, to je tuženik sukladno odredbi članka 323. ZOO-a kojom je propisano da su u slučaju restitucijskog zahtjeva ugovorne strane dužne vratiti drugoj sve ono što su primile na temelju nišetnog ugovora, dužan vratiti tužiteljici ono što je primio po osnovi koja je utvrđena nišetnom.

Članak 1115. ZOO, uređujući opseg vraćanja stečenog, određuje da, kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezna kamata, i to, ako je stjecatelj nesavjestan od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Pošto je tuženik povrijedio interese i prava tužiteljice, potrošača, jer je u potrošačkom ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena naknada za obavljanje bankarskih usluga i to u visini od 0,75% od iznosa kredita i naknade od 0,50% od iznosa kredita zbog neugovaranja trajnog naloga, o kojoj ugovornoj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo, a uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice potrošača, te je ta ugovorna odredba nepoštена, a time i ništetna, rezultira time da je tuženik, nepošten stjecatelj. Tužiteljica ima pravo zahtijevati zakonsku zateznu kamatu tekuću od dana plaćanja te naknade. Na ime nišetne odredbe članka 11.1. Ugovora o kreditu tužiteljica je tuženiku sa 29.8.2003. platila iznos od ukupno 247,93€, a koja visina iznosa naknade je nesporna po tuženiku. Kako je tuženik utuženi iznos primio s obzirom na ugovornu odredbu koja je utvrđena nišetnom, to je, temeljem odredbe članka 1115. ZOO-a, dužan vratiti ga tužiteljici zajedno s zakonskom zateznom kamatom tekućom od slijedećeg dana od plaćanja te naknade tj. od 30.8.2003. Visina stope zatezne kamate za razdoblje od 30.8.2003. do 21.3.2006. određena je sukladno odredbi članka 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, za razdoblje od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. određena je sukladno odredbi članka 29. stavka 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 20/18., 126/21., 156/22.) od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. sukladno odredbi članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 78/15.), a od 1. siječnja 2023. pa do isplate sukladno odredbi članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 114/22.) i Uredbe o izmjeni zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 156/22.).

22. Neosnovan je tuženikov prigovor zastare. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odnosu na početak tijeka zastare je na svojoj sjednici od 30. siječnja 2020. donio zaključak Broj: Su-IV-47/2020 kojim je određeno da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti drugoj sve ono što su primile na temelju nišetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavka 1. ZOO-a kao posljedica utvrđenja nišetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena nišetnost ugovora. U konkretnom slučaju zastara počinje teći od dana donošenja ove prvostupanjske presude, jer je ovom presudom kao prethodno pitanje

riješeno pitanje ništetnosti odredbe članka 11.1. Ugovora o kreditu, pa zastarni rok propisan člankom 225. ZOO-a od pet godina nije protekao.

23. Odluka o trošku tužiteljice temelji se na odredbama članka 154. stavka 1. i članka 155. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11. – pročišćeni tekst, 25/13., 89/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 70/19., 80/22. i 114/22.) te Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 142/12., 103/14., 118/14., 107/15., 37/22., 138/23. - dalje: Tarifa), a prema vrijednosti predmeta spora od 173,07 eura, a obzirom da se tužbeni zahtjev sastoji od deklaratornog dijela kojim se traži utvrđenje ništetnim jedne odredbe ugovora te kondemnatornog dijela u kojem se traži isplata iznosa od 247,93 eura.

Tako je tužitelju priznat trošak sastava tužbe u iznosu 50,00 eura (Tbr. 7. točka 1. Tarife), trošak sastava podneska od 26.2.2026. u iznosu 50,00 eura (Tbr. 8. točka 1. Tarife), trošak pristupa na ročište 8.9.2026. u iznosu 50,00 eura (Tbr. 9. točka 1. Tarife) i trošak pristupa na ročište za objavu 22.9.2026. u iznosu 25,00 eura kn (Tbr. 9. točka 3. Tarife), a što zbrojeno daje iznos od 175,00 eura na koji tužiteljici pripada PDV od 43,75 eura.

Tužiteljici je priznat i trošak plaćene sudske pristojbe za tužbu u iznosu 37,75 eura i trošak sudske pristojbe za presudu u iznosu od 30,00 eura pa ukupan trošak tužiteljice iznosi 287,00 eura koji trošak je tužena dužna platiti tužiteljici. Na dosuđeni parnični trošak dosuđene su mu i zatezne kamate koje teku od dana presuđenja 22.9.2026. do isplate.

24. Tužiteljica je odbijena preko iznosa od 30,00 eura za pristojbu na presudu koju je dužna platiti u iznosu od 30,00 eura a ne u zatraženom iznosu od 75,50 eura.

U Novoj Gradiški 22. rujna 2026.

S u d a c :

Željka Paunović

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana objave iste na E oglasnoj ploči. Žalba se podnosi pisano ovom sudu u 3 istovjetna primjerka. Rok za stranku koja nije uredno obaviještena o ročištu za objavu presude računa se od dana primitka pisanog otpravka presude.

Presuda ili rješenje kojim se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti može se pobijati samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ZPP-a i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U postupku povodom žalbe u sporovima male vrijednosti ne primjenjuju se odredbe čl. 370 ZPP-a. O žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

DN-a:

1. Odvj. Darko Samardžija
2. Odvj. Anamarija Udiljak

Broj zapisa: **9-3088d-826f0**

Kontrolni broj: **0fcec-653df-4336c**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Slavonskom Brodu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.